

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Змін до Порядку функціонування електронної системи
забезпечення формування та ведення електронної черги з безоплатного
ендопротезування пацієнтів»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Змін до Порядку функціонування електронної системи забезпечення формування та ведення електронної черги з безоплатного ендопротезування пацієнтів» (далі – проєкт акта) розроблено з метою забезпечення розширення можливостей пацієнтів, що потребують операцій з ендопротезування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до статті 33 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» порядок надання медичної допомоги за видами, профілями, захворюваннями чи станами, а також умови та форми надання такої допомоги, порядок ведення черги пацієнтів затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

З січня 2025 року Міністерством охорони здоров'я України впроваджено функціонування електронної системи забезпечення формування та ведення електронної черги з безоплатного ендопротезування пацієнтів (далі – система) та Реєстру осіб, зареєстрованих в електронній черзі на ендопротезування.

Під час функціонування системи виявлено низку організаційних і правових аспектів, які потребують уточнення та врегулювання.

У першу чергу, значна кількість пацієнтів, зокрема військовослужбовців та цивільних із тяжкими травмами, звертаються до закладів охорони здоров'я з проханням щодо проведення операцій із використанням ендопротезів, отриманих як гуманітарна або благодійна допомога. З метою створення правових підстав для встановлення таких медичних виробів, проєктом акта запропоновано додати до класифікації нову категорію – ендопротези, отримані як гуманітарна або благодійна допомога. Це дозволить закладам охорони здоров'я вести їх належний облік та використовувати легально, особливо для потреб військовослужбовців, які потребують термінового ендопротезування.

Крім того, додано типи ендопротезів, які можуть використовуватись закладами охорони здоров'я. Такий підхід дозволяє більш точно фіксувати в Реєстрі використані медичні вироби, формувати статистичну звітність, планувати потребу та закупівлі відповідно до актуального медичного попиту.

Також проєктом акта пропонується передбачити можливість першочергового проведення ендопротезування за медичними показаннями для окремих категорій пацієнтів, які внаслідок ускладненого перебігу захворювань опорно-рухового апарату не можуть тривалий час очікувати своєї черги. Йдеться, зокрема, про пацієнтів з асептичним (аваскулярним) некрозом кістки із

вираженим больовим синдромом, що не піддається консервативному лікуванню, або з істотним порушенням функції суглоба, а також про пацієнтів із субхондральними переломами виростків кісток на тлі важкого артрозу.

Такі клінічні випадки вимагають невідкладного оперативного втручання, оскільки подальше зволікання може призвести до незворотної втрати функціональності суглоба, тяжкої інвалідизації або ускладнень, що потребуватимуть ревізійного ендопротезування.

Також проектом акта розширено перелік джерел походження ендопротезів, доповнено деталізований порядок реєстрації операцій, що проводяться як платні послуги, з обов'язковим внесенням інформації в систему, що сприятиме прозорості та недопущенню подвійного фінансування.

Крім того, у зв'язку з припиненням функціонування контакт-центру Міністерства охорони здоров'я України та відсутністю технічної можливості системи надання доступу операторам організацій, що забезпечують надання послуг консультативного характеру, до даних системи, пункт 7 розділу XI потребує виключення.

Водночас Порядком функціонування електронної системи забезпечення формування та ведення електронної черги з безоплатного ендопротезування пацієнтів передбачено альтернативний спосіб отримання інформації про місце в черзі шляхом звернення до розпорядника електронної черги.

Враховуючи викладене, виникла нагальна необхідність розробки проекту акта.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внести зміни до Порядку функціонування електронної системи забезпечення формування та ведення електронної черги з безоплатного ендопротезування пацієнтів.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про публічні електронні реєстри»;

Закон України «Про захист персональних даних»;

Закон України «Про захист інформації у інформаційно-комунікаційних системах»;

постанова постановою Кабінету Міністрів України від 05 липня 2024 року № 781 «Деякі питання надання послуг з медичного обслуговування населення за плату від юридичних і фізичних осіб»;

наказ Міністерства охорони здоров'я України «Деякі питання функціонування електронної черги з ендопротезування пацієнтів» від 26 грудня 2025 року № 2180, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 січня 2025 року за № 161/43567.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткових видатків з державного бюджету та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення консультацій відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

Проєкт акта не стосується прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством оборони України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною службою здоров'я України, Бюро економічної безпеки України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Збройними Силами України, Державною спеціальною службою транспорту, Національною гвардією України, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Державною міграційною службою України, Службою безпеки України, Службою судової охорони, Управлінням державної охорони України, Службою зовнішньої розвідки України, Головним управлінням розвідки України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Проєкт акта потребує погодження з всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проєкт акта потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики

вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводились.

8. Прогноз результатів

Проект акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання; розвиток регіонів; підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Пацієнти	Позитивний	Розширення можливостей для отримання платних послуг з ендопротезування
Заклади охорони здоров'я	Позитивний	Удосконалення ведення електронної черги з ендопротезування шляхом забезпечення можливості реєстрації платних послуг з ендопротезування
Держава та місцеві громади	Позитивний	Забезпечення прозорості, автоматизації та високого рівня контролю за процесом ендопротезування населення

Міністр охорони здоров'я України
«_____» _____ 2025 р.

Віктор ЛЯШКО